

BRYGGERIKLUBBENS:

medlemsblad - 2 - 2000

Innehåll nr 2 - 2000

=====

Redaktörens spalt 2

Ordföranden har ordet 3

Ivar Sundgren ny medlem 4

Årets etikett 5

Annons 5

Besök på Bryggeriet i Ystad 6

Protokoll vid styrelsemöte för

Bryggeriklubben den 27 maj 2000 10

Om öl i allmänhet och Bryggeriet

Victoria i synnerhet 12

The Beer Collecting Clubs in the World 31

Ett hav av öl flödar snart över U.S.A. 33

Ändringar i/tillägg till medlemsregistret 34

Annons 35

Millenium fortsätter dominera 36

- BRYGGERIKLUBBEN -

FÖRENING FÖR SAMLARE OCH BRYGGERIINTRESSERADE

*KLUBBEN BILDADES 1982 OCH BESTÅR AV PERSONER I SVERIGE, DANMARK,
NORGE OCH FINLAND MED ETT AKTIVT INTRESSE FÖR BRYGGERIINDUSTRIN*

STYRELSE:

Sören Borgström (ordförande), Björn Harnby (sekreterare),
Rickard Laisfeldt (kassör)
Helge Hoff och Ove Grip (övrige ledamöter)

Medlemsbladets redaktör: Ove Grip, tel: 026-12 82 85, E-post: ove.grip@ab-online.nu

Bryggeriklubbens medlemsblad utkommer som regel 4 ggr/år

Manusstopp: 10/3, 10/6, 10/9 och 10/12

Föreningens postgiro: 37 74 32-0 Föreningens bankgiro: 5304-6942

Föreningens E-postadress: bryggeriklubben@yahoo.com

Adresser:

Sören Borgström, Runvägen 6, 137 55 Tungelsta
Björn Harnby, Persikogatan 284, 426 56, Västra Frölunda
Rickard Laisfeldt, Medlevägen 281, 931 98 Skellefteå
Helge Hoff, Muminsvei 2, N-1400 Ski, Norge
Ove Grip, Bäverstigen 22, 806 41 Gävle

REDAKTÖRENS SPALT

Hej!

“Dyr och svår att få tag i, det löser allt, då slutar människor att köpa alkohol! Så är det förstås i politikernas värld.

För det man inte ser finns inte...

Strutspolitik och naivitet har styrt den svenska alkoholpolitiken länge nog nu, tycker jag. Vi dricker alkohol i Sverige, sedan får politikerna säga och tro vad de vill. Och det vill vi fortsätta med. Och då ska det inte vara insmugglad sprit, konstig teknisk sprit eller gammal hemkört i i plastdunkar i något garage eller gammal källare.

Vi vill ha goda viner av bra kvalitet, importörer som vet va de säljer och ordnade försäljningsförhållanden. Och

framför allt vill vi ha det till rimliga priser. Varför ska Sverige ha dyrare alkohol än övriga Europa *egentligen*? Förklara det den som kan.

Svenska Bryggareföreningen, som onekligen är experter inom sitt område hade redan när den startade 1885 skatterna som en punkt på sitt program. Och det har hängt kvar genom åren. Nu är det dessutom dödligt allvar. För med de höjda införselransonerna är det stor risk för att svensk bryggerinäring helt enkelt dör ut. ‘Nej, det gör den inte’, säger aningslösa politiker. ‘Det är ingen som kan ta med sig 110 liter öl.’

Men det kan man. Fem män och 550 liter öl, det vill säga 1100 burkar, går in i en vanlig Volvo kombi, har Pripps visat på bild. Och

Fortsättning sidan 4

ordföranden har ordet!

Tungelsta i juni 2000

Bästa läsare!

En rejäl föraning av den kommande sommaren, fick den grupp av förväntansfulla samlare och inbjudna som strålade samman i Ystad den 27 maj. I en fantastiskt fin miljö på Bryggeriet på Långgatan i Ystad, fick de närvarande ta del av skåniskt gemyt med god mat och ölprovning. I provningen ingick både egentillverkad och importerade ölsorter som f.d. Tomelillabryggarn har i sitt sortiment. Vi vill härmed framföra ett stort och varmt tack till Bryggeriet i Ystad och dess allt i allo Kenth Persson, för en mycket trevlig eftermiddag. Att vi därtill fick öl med oss till mysiga Hotel Prins Carl och generöst med etiketter, gjorde oss ännu mer glada.

På resan ner till Skåne, var vi några nyfikna som besökte vår senaste stödjare, d.v.s. Millings-
torps Gårdsbryggeri. Namnet är lite missvisande, ty det är endast kornet som härstammar från
gården. Mältningen sker på Tärnö Mälteri och bryggandet av Wynja-ölen görs på Munkbo.
Bl.a. fick vi provsmaka en 2,8-variant som smakade m y c k e t bra.
Vad är en resa söderut i vårt fagra land utan en avstickare till Bredaryd? Naturligtvis besökte
vi även Lasse och Arja på Bredaryds Wärdshus och Bryggeri. Alltid lika trevligt!!!

Så här långt undrar ni kanske hur det gick med ”Årets etikett-omröstning”? Det blev återigen
Grebbebads Bryggeri som vann och det med sin JULÖLSETIKETT. Grattis än en gång.

För närvarande har jag inget att berätta om Hallsta och Sofiero p.g.a. bristande information.
Däremot kan jag berätta att Guttsta Bryggeri AB har fått ny ägare och det är ÅBRO, som är
aktuellt för besök nu i höst. Enligt uppgift skall produktionen på sikt läggas ned.
Eftersom jag besökte Åbro i mars i år så har vi redan ett datum för höstträffen.

Höstens bryggeribesök och årsmöte / bytesmöte, blir i Vimmerby den 16 september.
Åbro Bryggeri har vuxit och förändrats sedan klubben besökte det våren 1992. Även de som
var med då, har mycket att se fram emot. Denna gång lär vi få min egen favoritguide.

Till dem som är extra intresserade av kontraster, kan jag berätta att det troligtvis blir ett besök
på Heines Bryggeri i Anneberg i samband med hemresan på söndagen den 17 september.

Till samlade medlemmar återkommer jag i augusti

och till er alla önskar jag en riktigt skön sommar.....

Åoren

Redaktörens spalt...forts. från sidan 2

bilen behöver ju bara hålla ihop över bron.

- Vi avvaktar och ser vad som händer, säger obeslutsamma politiker och tror på fullt allvar att svenskarna inte kommer att utnyttja möjligheten att köpa det vin och den öl de får ha med sig in i landet. Så oföretagsamma är faktiskt inte svenskar.

Från bryggerierna är argumentet att sänka skatten till övrig europeiskt nivå allvarliga och inga påhittade sagor.

När politikerna inte lyssnar och alla argument använts finns bara humorn kvar som vapen. På bryggardagen ljud följande resignerade snapsvisa vackert ur bryggarnas strupar.

'Vi far över bron efter öl - fallera
Enbart för att skatten är för hög - fallera
Staten missar kulor
När branschen slås i smulor

Men folkhälsan blir bättre dag för dag -
det tror fan.
SKÅL!"

De observanta har lagt märke till att redaktörens spalt i detta medlemsblad, förutom dessa avslutande ord, utgörs av ett citat. Jag har hämtat det citerade från Misse Ljungströms spalt i tidskriften Apéritif nr 4 2000. Anledningen är naturligtvis att jag tycker att det Misse har skrivit är mycket bra och att det passar väldigt bra i Bryggeriklubbens medlemsblad. Misse får sedan en tid tillbaka medlemsbladet. Jag hoppas att du, Misse, inte har något emot att bli citerad i detta sammanhang.

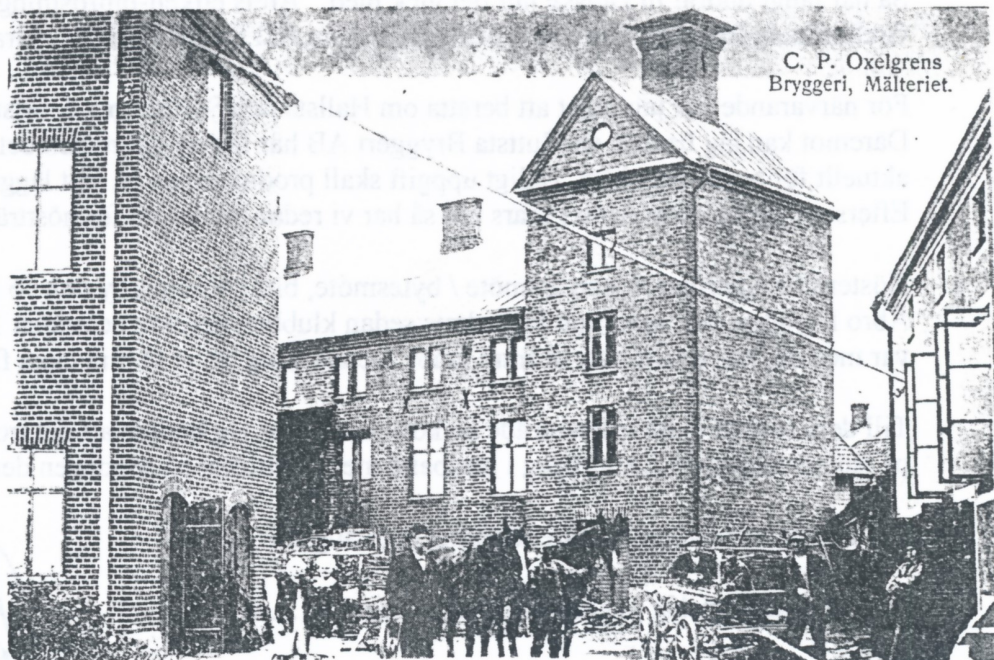
Jag önskar alla läsare en skön och, ur ölsamlarhänseende, givande sommar. Vi kanske möts på bron?

Redaktören

Ingvar Sundgren, ny medlem

En av de till bryggeribesöket i Ystad inbjudna gästerna var Ingvar Sundgren. Jag kom att sitta intill honom under öltestet och ölavsmakningen på bryggeriet och vi kom att prata en hel del med varandra. Jag hade aldrig träffat Ingvar tidigare men skriftväxlat någon gång med honom. Ingvar har bryggerihistoria i blodet. Det var Ingvars morfar Carl Primus Oxelgren som en gång startade Tidaholms bryggeri och Ingvars mor var i ägarfamiljen för bryggeriet fram till dess bryggeriet försålades till Pripp & Lyckholm 1963.

Det var mycket intressant att prata med Ingvar och jag fick en del historiskt material av honom, bl. a. vidstående bild av C.P. Oxelgrens Bryggeri, senare alltså Tidaholms Bryggeri. Mannen t.v. om hästarna är C.P. Oxelgren och mannen bakom hästkärren är bryggmästaren Harald Oxelgren. Damerna till

vänster är Ingvars mostrar. Jag är säker på att det kommer att publiceras material om Tidaholms Bryggeri i senare medlemsblad

OG

“ÅRETS ETIKETT 1999”

Omröstningen till årets etikett 1999 fick 38 medlemmar att avge röster/poäng - sammanlagt 228. Segrade gjorde

Följande sex etiketter fick flest röster/poäng.

1. Grebbestads Julöl	52 poäng
2. Three Hearts Påsköl 7,5 %	33 - " -
3. Prippts Julöl 7,0 %	27 - " -
4. Åbro Julöl 3,5 %	21 - " -
5. Guttsta Gammaldags Svagdricka	20 - " -
6. Jahki Gidda Dahlvi	15 - " -

ANNONS

Säljes

Jag slutar med mitt samlande och erbjuder nu alla samlarföremål till försäljning. Jag föredrar att sälja föremålen efter påseende och mest praktiskt är då att köparen besöker mig.

Samlarföremål inom bryggeriområdet är Svenska och utländska öl-, svagdricks- och läsketiketter, bryggerilitteratur, ölglasunderlägg mm.

Swen Stockhaus, Galoppgatan 7, 272 37 Simrishamn. Tel 0414-166 88, fax 100 86.

&

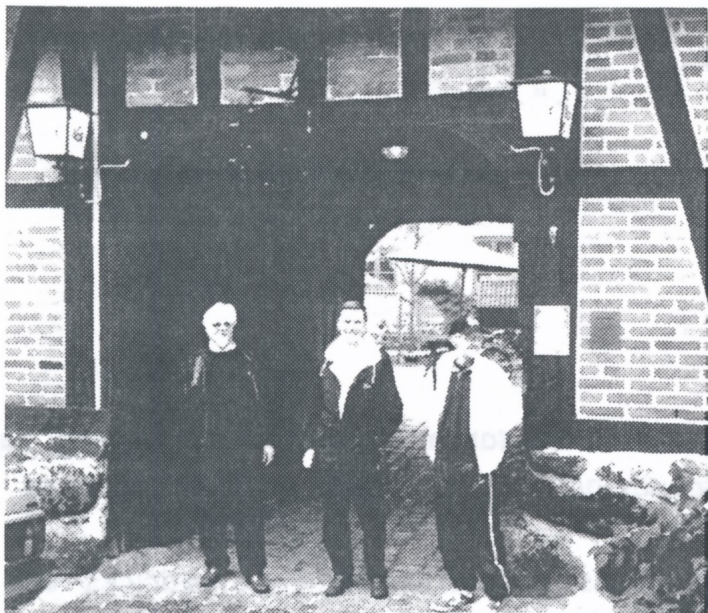

Matglädje, ölkultur och skänkt gemyt.

Besök på Bryggeriet i Ystad

Den 27 maj 2000 ägde det första av årets två evenemang av betydelse rum. Då var det dags för bryggeribesök med bytesmöte för Bryggeriklubbens medlemmar m.fl. Det var i Ystad det skulle ske den här gången. 26 medlemmar och 5 gäster hade tagit sig så långt söderut man överhuvud kan åka i Sverige och mötte strax före kl. 14.00 upp vid Bryggeriet på Långgatan 20.

Från gatan gick vi genom ett valv in på gården där ingången till Bryggeriet fanns. Bryggeriet är inrymt i en vacker gammal byggnad från, fick vi veta, 1750-talet.

Genom valvet till Bryggeriet

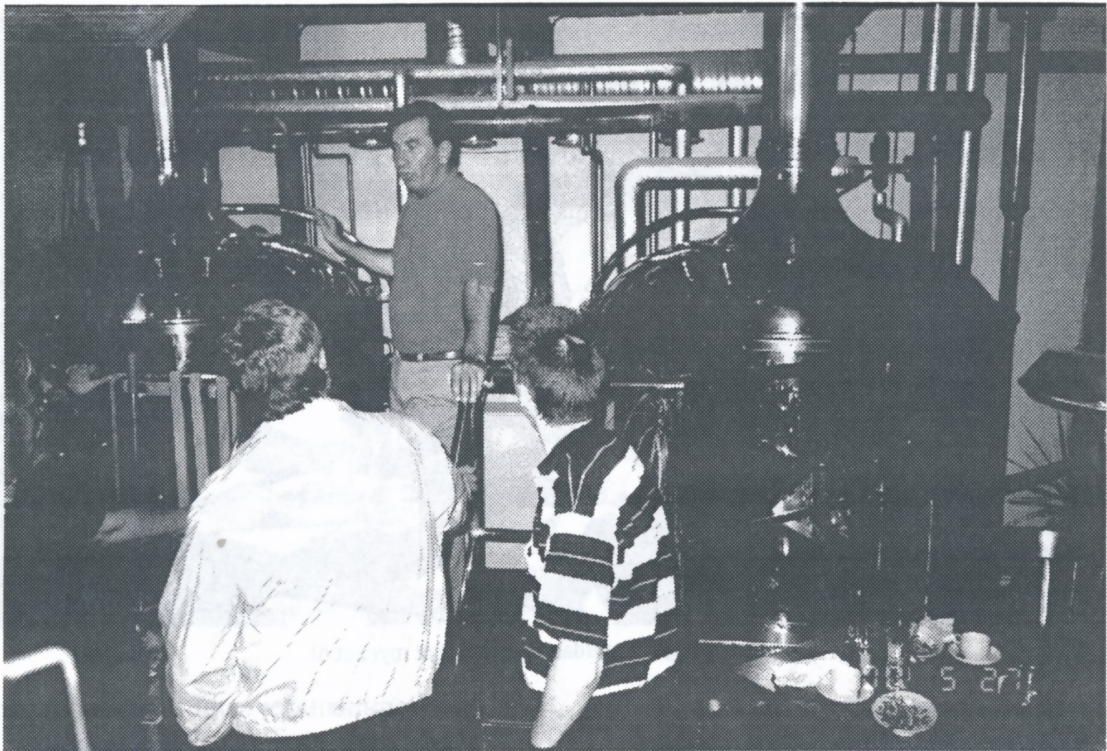
Vi kom in i en rymlig och smakfullt inredd restaurang. Mitt i restaurangen låg själva bryggeriet.

Ägaren Kenth Persson hälsade oss välkomna och berättade att i de lokaler där restaurangen och bryggeriet nu finns hade det tidigare, fram till omkring 1970, funnits ett mälteri, från vilket bl.a. Tomelilla Bryggar'n tagit sin malt. Det är Ystads kommun som äger byggnaden och en krögare arrenderar och driver restaurangen.

Bryggeriet hade börjat sin verksamhet i december 1996. Bryggeriet och Tomelilla Bryggar'n, startat 1953 av Kenths far, ingår nu i samma bolag. Det är Kenths son Mikael som brygger svagdricka i Tomelilla medan dottern Susanne sköter bryggningen av färsköl i Ystad. Henrik Hiltman är bryggmästare.

Kenth berättade att Bryggeriet ännu inte kommit upp i tänkta volymer. Det fanns kapacitet att brygga 300 000 l färsköl per år men tappningen på flaska är en verklig flaskhals. Kapaciteten är otillräcklig och var ett skäl till att produktionen uppgått till max 180 000 l per år. Bryggeriet tänker investera i en ny tappningsutrustning, som även ska kunna användas till flaskor på 33 cl. Bryggeriet kommer dock aldrig att bli något volymbryggeri. Företaget kompletterar med importöl, som vi senare skulle få smaka på.

I Tomelilla satsar företaget på svagdricka med en årlig produktion på 150-200 000 liter. Kapaciteten var större och företaget letar efter en ny produkt. Till påsk kommer en påskdricka. Julen var den

Kenth berättar om Bryggeriet från bryggeriet

bästa tiden för ett svagdricksbryggeri.

Kenth berättade sen hur han tänkt sig fortsättningen på programmet. Det skulle först bli en öltest med fyra sorters öl: Weltenburger Anno 1050 och Weltenburger Pils (från det 950-årsjubilerande tyska bryggeriet Klosterbrauerei Weltenburg), tjeckiska Dacicky (från bryggeriet Kutna Hora) samt Ysta Färsköl. Dessvärre fanns Ysta Mörk inte tillgängligt.

Efter testet skulle det bjudas på mer öl, bl.a. öl direkt från lagerkällaren, och vi skulle få tillfället att ställa frågor. I mindre grupper skulle vi få se lagerkällaren och tappningsanläggningen, som var en champagnefyllare. Där tappades öl numera mest på 66 cl-flaskor, sedan Systemet sagt nej till enliters returflaskor. Enliterflaskorna finns dock kvar i beställningssortimentet. Till sommaren skulle Bryggeriet försöka få fram ett

...undrar vilken sort det är...

Till den goda middagen gick det åt mycket öl

sommaröl av pilsnertyp.

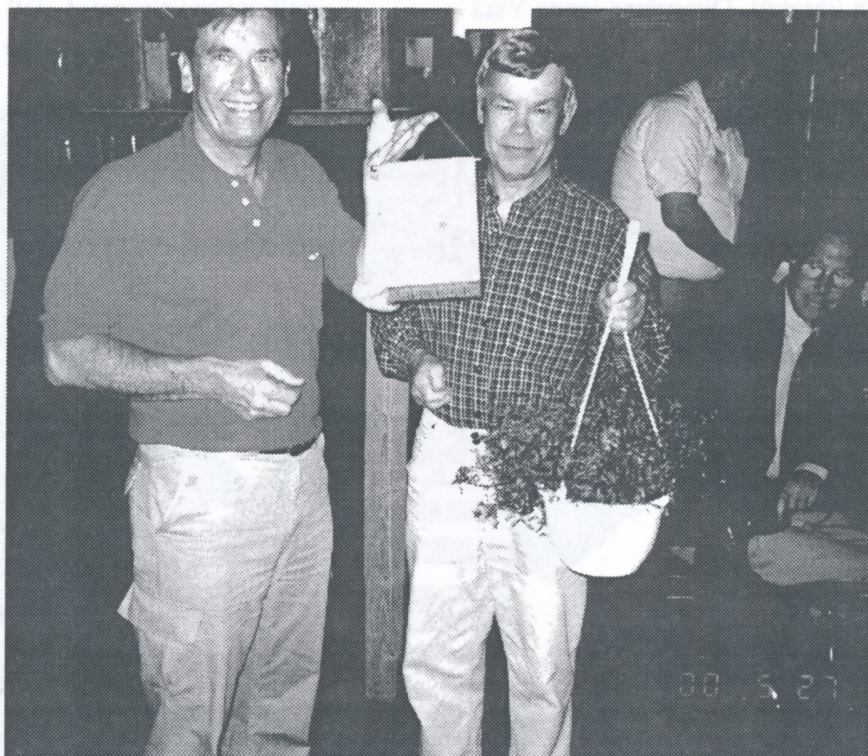
Öltestet genomfördes under mycket trevlig former med frågor och kommentarer i en fin lokal en trappa upp. Några av oss (dock inte undertecknad den här gången) lyckades pricka in alla fyra sorterna. Bland de som gjorde det drogs senare tre vinnare, Jonas Ahnfelt, Erik Brorsen och Helge Hoff, som belönades med en varsin förpackning glas från Bryggeriet.

Efter testet, ölavsmakningen med frågor

och kommentarer samt rundvandringarna följde en mycket välsmakande middag som sköljdes ned med många tillbringare av det goda färskölet.

Som sig bör blev Kenth välförtjänt tackad av såväl Bryggeriklubben genom Sören och Fort genom Erik.

Trots det myckna ölet vi konsumerat och trots att vi hade några backar öl med oss från Bryggeriet kunde vi i god ordning promenera ca 400 meter till det trevliga Hotel Prins Carl. Där hade

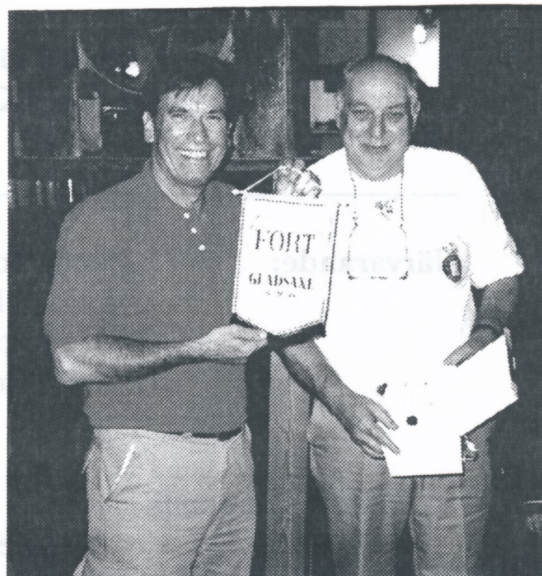

Ett välförtjänt tack från Bryggeriklubben...

hotellet mycket förtjänstfullt möblerat upp sin frukostmatsal för vårt bytesmöte. Och där kunde vi även beställa in svala öl. Efter styrelsemötet kunde alla samlare med liv och lust byta till sig etiketter m.m., vilket alla gjorde.

Vi är skyldiga Sören stort tack för det lyckade arrangemanget.

OG

... och från Fort

Här byts det etiketter

Deltagarförteckning

Jonas Ahnfeldt
Per Berggren
Hans Billquist
Leif Björkman
Sören Borgström
Erik Brorsen
Lis Brorsen
Johan Eklund
Thomas Forsberg
Niels Gravesen
Ove Grip

Helge Hoff
Tuffe Jansson
Torben Jensen
Claes-Göran Jönsson
Harald Karlsen
Sven Lagerqvist
Rickard Laisfeldt
Erik Larsen
Leif Nilesen
Hans-Göran Nilsson

Pekka Nurminen
Ole Olsen
Veikko Roos
Jan Solberg
Alf Sundgren
Ingvar Sundgren
Per Söderberg
Torbjörn Söderberg
Henrik Unnerbrant
Ulf Åkerblom

**Protokoll fört vid styrelsemöte för
BRYGGERIKLUBBEN i Ystad 2000-05-27**

Närvarande:	Sören Borgström	Ordförande
	Rickard Laisfeldt	Kassör
	Ove Grip	Övrig ledamot
	Helge Hoff	Övrig ledamot

1. Mötets öppnande

Mötet öppnas av ordföranden Sören Borgström.

2. Kallelse till mötet, godkännande

Mötesdeltagarna godkänner kallelsen till mötet.

3. Dagordningens godkännande

Mötesdeltagarna godkänner förslaget till dagordning.

4. Mötesfunktionärer och justeringsmän

Till mötesordförande väljs Sören och till mötessekreterare Ove Grip. Rickard Laisfeldt utses att jämte ordföranden justera protokollet.

5. Medlemssituationen

Sören och Rickard redovisar medlemssituationen. Sedan årsmötet har klubben fått fyra nya medlemmar - medlemmarna nr 161 - 164 - tre samlande och en stödjande. Under samma tid har tre stödjande medlemmar upphört att vara medlemmar. Två stödjande och sex samlande medlemmar har ännu inte betalat medlemsavgiften för 2000.

6. Kassarapport

Rickard meddelar att klubbens kassabehållning uppgår till ca 30 000 kr. Klubbens likviditet är alltså god.

7. Höstens möte på Åbro Bryggeri

Sören meddelar att höstens möte kommer att hållas i Vimmerby den 16 september. Vi kommer att besöka Åbro Bryggeri där visning kommer att ske. Bryggeriet kommer att bjuda på mat. Årsmöte och bytesmöte liksom övernattning kommer att ske på ett och samma ställe. På söndagen kan de som vill besöka Heines Bryggeri i Anneberg.

8. Rapporter

Sören meddelar följande.

Kopparbergs Bryggeri har köpt Sofiero Bryggeri och besöksförbud råder på Sofiero enligt Wolfgang Voigt.

Hallsta Bryggeri är försatt i konkurs och drivs nu av konkursförvaltaren under knappa omständigheter.

Ett nytt bryggeri, Luleå Nyckel, har bildats. Bryggeriet har förvärvat rätten till Key från Falcon. Byggstart kommer ske i september i år och första tappning i februari nästa 2001.

Wermlandia bryggeri har liksom Deje bryggeridepå upphört.

9. Övriga frågor

Beslutar mötet att anta följande policy att gälla för samlares inbetalning av medlemsavgifter m.m.

Inbetalningskort för medlemsavgiften för nästkommande år sänds till medlemmarna tillsammans med medlemsblad 4. De medlemmar som inte har betalat medlemsavgiften för året kommer att få en påminnelse om detta i början av året. Medlemsblad och etiketter kommer att sändas endast till medlemmar som har betalat medlemsavgiften.

Ove meddelar att han tillsvidare står kvar som redaktör för medlemsbladet.

Meddelas att Sven Stockhaus har slutat att samla på bryggerietiketter m.m.

Sören meddelar, mycket besviken, att endast 35 samlare röstat på årets etikett.

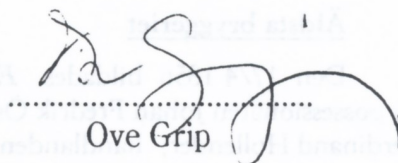
10. Nya frågor

Enligt Sören är det tänkbart att klubben kan/vill besöka Slottskällans Bryggeri i Uppsala nästa vår. Vi skulle då kunna bo i Stockholm och även besöka Gamla Stans Bryggeri. Pripps Bryggeri i Göteborg kan vara ett möjligt alternativ för besök hösten 2001.

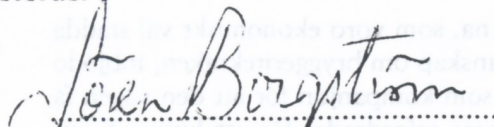
11. Avslutning

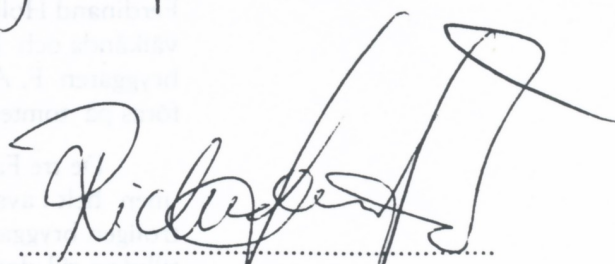
Mötesordföranden avslutar därefter mötet.

Mötessekreterare

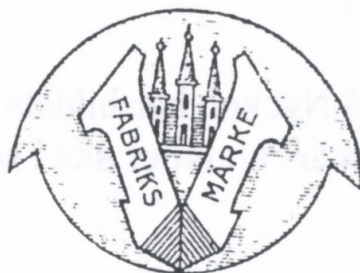

Ove Grip

Justeras:

Ordförande: Sören Borgström

Justeringsman: Rickard Laisfeldt

Följande uppsats, som påbörjas i detta medlemsblad och avslutas i nästa, har hämtas från en av Sören Borgström tillhandahållen bok med samma namn

Om

ÖL

i allmänhet

och

Bryggeriet Victoria

Falköping

i synnerhet

Sammanställd av
Åke Schortz

Victoria-bryggeriets historia

Äldsta bryggeriet

Den 17/4 1856 bildades *Falköpings Bryggeri-Bolag* av possessionaten Johan Fredrik Österberg, handlanden Frans Ferdinand Hollender, handlanden Svante Lundberg, samtliga välkända och hedervärda borgare från staden Falköping samt bryggaren F. A. Jansson från Borås. Ett bryggeri skulle uppföras på tomten Storgatan 29 i Falköping.

De tre Falköpingsborna, som voro ekonomiskt väl stadda men helt i avsaknad av kunskap om bryggeritekniken, inbjödo troligen bryggaren Jansson som kompanjon för att den vägen få tillgång till den kunskap, som erfordrades för att kunna framställa ett gott och konkurrenskraftigt öl.

Under de närmaste tio månaderna uppbyggdes och utrustades bryggeriet och stod klart i slutet av februari 1857. Hur bryggeriet såg ut och hur det var utrustat, därom finns inga som helst uppgifter att få i stadens arkiv eller annorstädes men man kan anta att byggnaderna var i trä och utrustningen ganska enkel.

I *Tidning för Falköpings Stad och Falbygden* stod den 21/2 1857 följande annons införd:

Tillkännagivande

Att undertecknade ingått Bolag till bedrifvande af Bryggerirörelse här i staden under firma **Falköpings Bryggeri-Bolag** få vi författningarna likmätigt tillkännagifva.

F. Österberg

F. Hollender

S. Lundberg

A. Jansson

En vecka senare, den 28/2 1857 stod i samma tidning följande notis med anledning av bryggeristarten:

INDUSTRI

Det sanna värdet utav penningar ligger endast uti deras användande för goda och nyttiga ändamål. Och som det, ej mindre av vetenskapen än erfarenheten blifvit ådagalagt, dels att ingen annan dryck består av för arbetaren mera hälsosamma och stärkande näringsämnen, och kan för billigare pris erhållas, än godt öl och god dricka, och dels att, genom dessas förtärande, det för hälsan och sederna så förderfliga brännvinsupandet småningom aftager; så är det med innerlig tillfredsställelse meniskovännen finner, att ett större Ölbryggeri, ehuru med dryga kostnader och besvär, blifvit här av herrar Fr. Österberg, Fr. Hollender, S. Lundberg och A. Jansson, under firma "Falköpings Bryggeri-Bolag" i staden uppbyggt och inrättadt. Man önskar därför all framgång åt detta nyttiga industriella företag, och hoppas att detsamma, motsvarande nämnda syfte, måtte blifva för allmänheten så gagnande, och för anläggarna så vinstgifvande, som möjligt.

Den 7/3 1857 var följande annons införd i samma tidning:

På Bryggeriet i Falköping finnes Svensk-Öhl, Svagdricka och Jäst till salu

och den 4/4 samma år:

På Falköpings Bryggeri finnes till salu: Bayerskt öl, Sw. Öl, Svagdricka, Mäsk och Maltålar.

Sistnämnda annons säger en hel del om bryggeriets utrustning.

Ovan har antytts att bryggeriet nog var ganska enkelt utrustat. Den slutsatsen kunde man dra av den korta tid, som behövts för bryggeriets uppbyggnad och utrustande. Av annonsen ovan framgår emellertid att man tillverkade Bayerskt öl. Detta var en relativt ny sak för Sverige. I kapitlet ovan, som handlar om "Att brygga öl" beskrivs detta nya förfarande under beteckningen *underjäsning* och i kapitlet ovan om "Bryggerihanteringen i Sverige på 1800-talet" nämnes detta förfarande i samband med att det 1843 i Stockholm för första gången släpptes ut öl, tillverkat efter den nya bayerska metoden.

Att *bayerskt öl* tillverkades så tidigt som 1857 i Falköping måste betecknas som mycket framsynt av bryggeriets ägare. Det betyder samtidigt att bryggeriet var utrustat med kyld lagerkällare för lagring av det bayerska ölet.

I annonsen meddelas också att man kunde köpa maltålar. Maltålar är ett gammalt ord för maltgroddar, som bildas vid mältningen, d v s malttillverkningen. Maltgroddarna är en mycket värdefull proteinhaltig biprodukt och säljes som kreatursfoder. Alltså visar annonsen att bryggeriet var utrustat med mälteri.

Vilka var då grundarna ?

Possessionaten **Johan Fredrik Österberg** var född 1812 i Falköping och bodde på egendomen Fredriksberg i Falköping. Han var gift två gånger. Hans första hustru Maria Lovisa Warrenberg var dotter till rådmannen m. m. Carl Daniel Warrenberg i Falköping och hon gifte sig 1853 vid blott 18 års ålder med den 41-åriga Österberg. Hon dog redan efter ett års äktenskap i barnsäng. Även barnet dog. År 1857 gifte han sig för andra gången, nu med Lovisa Elisabet Köster, född 1837 i Altona i Tyskland. Henne hade han lärt känna hos godsägare Henrici på Vikens egendom.

Österberg tillhörde en gammal garvaresläkt, som i slutet av 1700-talet kom till Falköping. I sin ungdom ägnade han sig också åt garvareyrket hos sin äldre broder Daniel. När hans mor blev änka 1827 flyttade han till henne och ägnade sig åt skötseln av sterbhusets tomter och jordar.

Förutom Fredriksberg ägde Österberg ett stort antal tomter och fastigheter i Falköping. Fastigheten Fredriksberg, där han bodde, namngav han själv innan han gifte sig första gången.

Redan som ung fick han en del förtroendeuppdrag. Han var sålunda blott 26 år gammal när borgmästare Settergren antog honom som föreståndare för stadens nyinrättade auktionskammare, dock under gemensamt ansvar med borgmästaren. Då även fastigheter ibland såldes på auktionskammaren blev han snart insatt i allt som i juridiskt hänseende var förknippat med affärer.

År 1849 blev Österberg invald i stadens första drätselkammare. Han blev också anlitad för ordnande av en del av stadens praktiska behov. Ället och Ällaströmsfåran hade på den tiden nästan samma betydelse som vattenledningen i våra dagar. Beläget i västra änden av Storgatan var det där stadens familjer utförde sin byk och tvätt samt vattnade sin boskap. Ället hade länge vanvårdats och Österberg fick nu i uppdrag att vidtaga

Godsägare J. F. Österberg

åtgärder "för beredande av ett sunt och hälsosamt vatten". Han stensatte Ällaströmmen till nära 1 m höjd och anskaffade vattenhoar för kreaturen.

Österberg avled 1896, ett år efter att hans andra hustru hade avlidit, och efterlämnade två söner och en dotter. Den ene sonen, John Fritz, övertog Fredriksberg efter fadern.

Handlanden **Frans Ferdinand Hollender** var född 1824 i Jönköping och bodde på Grefvagården, Storg. 8 i Falköping. Grefvagården ägdes av F. Österberg och godsägare Alex Rehn på Hörbyda i Härlunda utanför Skara.

Hollenders hustru Azima Leontine Elvira Werner var född 1828 i Setterbo (Säterbo) i Västmanlands län.

Hollender var kanske stadens främste affärsman och hade blivit förmögen som spannmålshandlare. På den tiden gick stora leveranser av havre till storstädernas hästdragna fortskaffningsmedel. Hollender ägde en tid Rantens gård, där han anlade ett orangeri.

I mitten av 1800-talet var han kommunalpamp och blev den nya stadsfullmäktigeinstitutionens förste ordförande och stadens förste landstingsman. Han var något av en kommunal enväldshärskare. Falköpingsborna litade blint på honom. Man tyckte att han var framsynt och klok och lät honom regera efter eget huvud. De brydde sig inte ens om att besöka de för allmänheten öppna rådstugorna när stadens offentliga

Handl. F. Hollender

angelägenheter skulle diskuteras. Borgmästaren och Hollender klarade av det mesta.

Det sägs i hävderna att Hollender försökte att med alla medel få statens järnvägsbyggare att dra stambanan så att stationen kom närmare 1850-talets lilla Falköpings stad. Men det

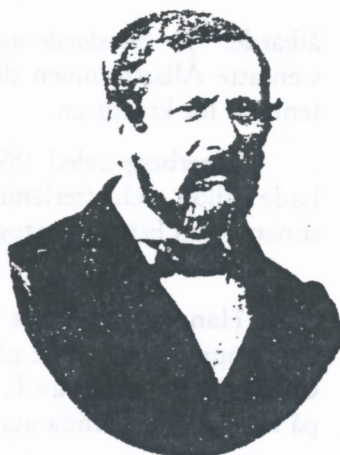
lyckades inte. Kanske var det därför Hollender den 19 september 1867 lät meddela att han tänkte flytta till Göteborg. Kanske var orsaken en annan. Han hade två år tidigare mist sin maka.

Handlanden **Svante Lundberg** var född 1817 i Falköping och bodde på Munkagården, Storgatan 3. Hans hustru Justa Theodora Odhner var född 1825 i Falköping

Lundberg var flitigt anlitad för offentliga värv. 1847 blev han styrelseledamot i en nybildad Handels- och Hantverksförening. Samma år bildades en avdelningsstyrelse för "Sparbank för Skaraborgs län" med tre ledamöter, av vilka Lundberg var en.

1855 bildades ett bolag, som övertog all minuthandel och utskänkning av brännvin och andra spirituösa drycker. I ledningen härför ingick såväl Lundberg som Hollender.

Om bryggaren **F. A. Jansson** från Borås finns inga närmare uppgifter men som berörts ovan var hans insats närmast att tillföra grundarna den tekniska kunskap,

Handl. Svante Lundberg

som de saknade. Hans engagemang skulle inte heller bli så långvarigt.

Under åren fram till 1883 ändras firmanamnet från Falköpings Bryggeribolag först till **Falköpings Bayerska Bryggeri** och sedan efter det att Rantens Bryggeri, som startat verksamhet 1872, börjat kalla sig detsamma, till **Falköpings Gamla Bayerska Bryggeri**.

Under de närmaste åren sker en hel del förändringar i ägarbilden.

Den 4 april 1858 säljer den ene av grundarna, bryggaren F. A. Jansson från Borås, sin andel till de tre andra ägarna Österberg, Hollender och Lundberg.

1862 säljer Lundberg sin del till Österberg och Hollender.

Den 23 februari 1863 säljer Österberg och Hollender bryggeriet till gästgivare Adolf Ruckman (se släkttavla över släkten Ruckman sid 93) och P. G. Hwarfwén, son till rådman C. G. Hwarfwén, för 40.000 Rdr Rmt (Riksdaler Riksmünt).

Dessa säljer den 5 juli 1864 bryggeriet till godsägare **Alex Rehn** på Horyda, Härlunda s:n och rådman C. G. Hwarfwén för 30.000 Rdr Rmt.

Den 3 oktober samma år säljer C. G. Hwarfwén sin del till Alex Rehn för 15.000 Rdr Rmt. **Rehn** blir nu ensam ägare till bryggeriet.

Anmärkas kan att Godsägare Rehn vid denna tid var ägare till egendomen Sikagården i Falköping liksom till andra tomter i staden.

Under åren fram till 1877 omhänderhades ansvaret för tillverkningen av en rad bryggmästare med mer eller mindre kvalificerad utbildning. En del tror vi hade en gedigen utbildning i Tyskland under det att andra troligen endast hade praktik från bryggerier i Sverige.

Vetskapen om vilka som arbetade på bryggeriet har endast gått att få genom att studera kyrkböcker och där erhålla uppgift om vilka, som varit bosatta på bryggerifastigheten. Det är naturligtvis inte omöjligt att bryggmästare kan ha varit bosatta på andra fastigheter men är knappast troligt och idag helt omöjligt att erhålla uppgift om. Vid studium av kyrkböckerna kan nämligen lätt konstateras att dessa var mycket torftigt skötta. Sålunda innehöll de mycket få personuppgifter utöver namn och sällan mer än födelsedag.

Under åren 1857 - 1864 var **Peter Jansson** anställd som bryggmästare. Han var född 1822 i Bäfve socken i Göteborgs och Bohus län och flyttade till Falköping 1857 från Jönköping med hustru Emilia Charlotta. En son, Erik, föddes i Falköping samma år.

Under de närmaste åren därefter uppehölls tjänsten av följande från Tyskland kommande bryggmästare:

1. Bryggare **Johan Melchior Rupprecht**, född 1818. Han inflyttade troligen 1866 till Falköping från Jönköping, dit han också sedan, 1867, återvände. Han var änklings sedan 1860.

2. Bryggare **Julius Doerrast**, född 1821 i Schosnitz, Tyskland, med hustru Dorotea Wilhelmina Maria kom därefter och stannade troligen mycket kort tid.

3. Han följdes av Bryggare **Heinrich Arold**, född 1834 i Dambach, Tyskland, vilken dog i Falköping redan 1868.

4. I mars 1869 kom bryggerigesällen **Georg Johannes Kettler**, född 1838 i Bayern, Tyskland, till bryggeriet, åtföljd av sin hustru Maria Eugenia, född Ruckman. Fru Kettler hade viss anknytning till Falköping. (Se släkttavla över släkten Ruckman på sid 93). De flyttade redan samma år tillbaka till Tyskland, till Hamburg, där Kettler troligen avled under något av de närmaste åren.

För åren fram till 1871 finns ingen uppgift om vem eller vilka, som uppehöll bryggmästaretjänsten. 1871 emellertid tillträdde en bryggare, **J. P. Johansson**, född 1832, tjänsten och stannade till nästföljande år 1872.

Ägaren till bryggeriet hade troligen svårigheter med att få bryggeriet skött på ett för honom godkänt sätt. Detta framgår inte minst av det täta bytet av bryggmästare. Redan 1866, den 26 maj, var bryggeriet utannonserat för arrendering, vilket inte gav något resultat.

1875, den 15 mars, var bryggeriet utannonserat till salu av den uppgivna anledningen att ägaren var bosatt på annan ort.

För att bättra på bryggeriets lönsamhet ägnade man sig också åt några för bryggerirörelsen främmande näringar:

Annons i Falköpings Tidning 18/4 1863:

På Bryggeriet finnes en Fargalt till begagnande mot billig avgift.

Annons i Falköpings Tidning 13/5 1865:

Vid härvarande bryggeri hålles en vacker mörk-brun hingst av Helsingeras tillgänglig till betäckning. Avgiften är 3 Rdr.

Utan att det vid denna tid hade något med bryggeriet att göra kan det här omnämnas att grannfastigheten till bryggeriet, fastigheten Storgatan 27, som längre fram kom att tillhöra bryggeriet, den 23 jan 1869 på exekutiv auktion såldes till änkefru Emelia Löfving från färgerifabrikör E. A. Ericssons konkursbo, innefattande tillhörande uthus och färgeribyggnader för en summa av 10.000 Rdr Rmt. Ännu i slutet av 1900-talet används benämningen Löfvingska gården när den gamla byggnaden omtalas trots att fastigheten redan 1885 såldes till bryggeriet.

Först 1877 lyckade Alex Rehn få bryggeriet utarrenderat.

1877 arrenderades bryggeriet av **Christian Gustav Larsson**, om vilken tyvärr inga personliga uppgifter kunnat erhållas.

1878 - 1880 arrenderades bryggeriet av **Klas Johan Carlsson** född 1840. Han inflyttade till Falköping i nov 1878 och utflyttade 1880. Han var född i Östergötlands län och inflyttade närmast från Marka. Hans hustru Fredrika Charlotta Kjellberg var född 1835 i Halmstad.

1880 - 1882 arrenderades bryggeriet av **Adolf Elliot**, född 1848 i Solna och inflyttad till Falköping 1877. 1882 blev han delägare i Rantens Bryggeri fram till 1885, då han återkom till det, som då hade fått namnet Ångbryggeriet Victoria.

Inom parentes kan nämnas att han 1880 ingick äktenskap med Sofia Ekman, född 1857 i Falköping och dotter till Niklas W. Ekman, grundare av den kända manufakturfirman med samma namn i Falköping.

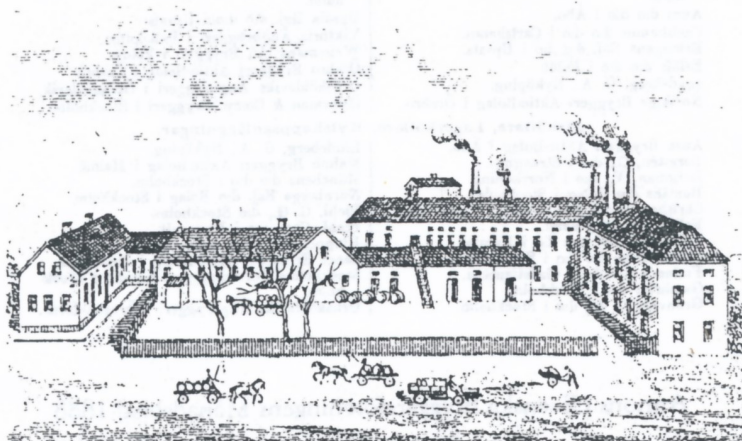
1882, den 21 augusti, sålde Alex Rehn bryggeriet till bryggmästaren **Wilhelm Brüning** från Heide i Holstein, Tyskland, för 50.000 kronor, varav 40.000 för fastigheten och 10.000 för inventarierna.

Wilhelm Brüning var född 1853 i Heide och var sedan 1876 gift med Maria Eugenia Ruckman, född 1847 i Umeå. Det kan synas märkligt men det var faktiskt samma person, som var gift med bryggerigesällen Kettler, som 1869 arbetade på bryggeriet. Man kan ju spekulera över hur detta sammanträffande hänger ihop. Troligen är sanningen så enkel att Kettler, som från Falköping flyttade till Hamburg 1869, blev bekant med Brüning, som bodde i Heide, c:a 9 mil nordväst om Hamburg. Då liksom nu gäller inom bryggaryrket en mycket stark samhörighet mellan utövarna oberoende av konkurrenssituationer. De flesta bryggmästare kände väl alla sina kolleger, i varje fall om de inte bodde allt för avlägset.

Redan tidigare har förmodats att Kettler avled relativt snart efter det han återvänt till Tyskland från Falköping. Efter några år, närmare bestämt 1876, har hans änka då gift om sig med bryggmästare Brüning. Man kan nog ta för givet att det var hon som tog initiativet till att Brüning skulle köpa bryggeriet av Alex Rehn, som var gift med hennes faster (se Ruckmanska släkttavlan på sid 93).

Enligt kyrkböckerna flyttade fru Brüning in på bryggerifastigheten den 1 jan 1877, alltså flera år innan maken köpte bryggeriet. Emellertid födde hon två barn i Heide efter detta datum, nämligen 1877 och 1881. I Falköping födde hon sedan två barn, 1882 och 1884. Hennes make inflyttade inte, enligt kyrkböckerna, på bryggeriet förrän 1884.

Den 9 dec 1882 uppstod av okänd anledning brand i bryggeriet och fastigheten nedbrann till grunden.

Det nybyggda bryggeriet med bostadsfastigheten Storg 27

Ångbryggeriet Victoria

Året efter branden uppbyggdes bryggeriet i sin helhet. Allt blev nytt, byggnaden i tegel och ny utrustning.

Projektering av det nya bryggeriet gjordes av ingenjör Alwin Jacobi, som vid denna tiden projekterade flertalet nybyggda bryggerier i Sverige. Under åren mellan 1880 och 1898 utförde Jacobi ritningar för ett 70-tal bryggeriprojekt runt om i landet.

Från W. Wiklunds Gjuteri och Mekaniska Verkstad i Stockholm levererades nytt brygghus samt mälteriutrustning och kölna (se annons sid 39).

I januari 1883 annonserar Brüning i Falköpings Tidning att han tillhandahåller öl från AB J. A. Pripp & Son till dess han hunnit återuppbygga bryggeriet efter branden.

W. Wiklunds

Gjuteri & Mek. Verkstad

STOCKHOLM

med eget Metall- & Jerngjuteri, Ångpannefabrik, Plåt- & Kopparslagareverkstad.

Tillverkar såsom specialitet alla maskiner och apparater för Bryggerier och Mälterier efter nyaste och bästa system.

Kylapparater, Kranar, Pumpar, Maltkrossar, Kornrensningssmaskiner m. m. finnes ständigt på lager, äfvenså jernbalkar för Lager-, Is-, Jäs- och Maltkällare.

Verkstaden åtager sig att fullständigt inreda Bryggerier och Mälterier efter erkänt bästa system.

Erforderliga projekt- och byggnadsritningar uppgöras af Ingeniör **Alwin Jacobi**.

Utförda Bryggerianläggningar:

Fullständiga Brygghusinredningar.

Aura Bryggeri Aktie-Bolag i Åbo.
Bomans d:o Bolag i Stockholm.
Carlshamns d:o Aktie-Bolag i Carlshamn.
Eslöfs d:o d:o i Eslöf.
Gambrini d:o i Stockholm.
Lindeberg, G. A., Nyköping.

Malmö Bryggeri Aktie-Bolag i Malmö.
Piehl, C. G., Stockholm.
Piehl, Chr., d:o i Vestervik.
Viktoria Ångbryggeri i Falköping.
Örnsköldsviks d:o i Örnsköldsvik.

Mälterier och Maltkölnor.

Askersunds Bryggeri Aktie-Bolag i Askersund.
Aura d:o d:o i Åbo.
Carlshamns d:o d:o i Carlshamn.
Erlangens Baj. d:o d:o i Upsala.
Eslöfs d:o d:o i Eslöf.
Lindeberg, G. A., Nyköping.
Norlings Bryggeri Aktie-Bolag i Örebro.

Sanct Eriks Bryggeri Aktie-Bolag i Stockholm.
Upsala Baj. d:o d:o i Upsala.
Viktoria Ångbryggeri i Falköping.
Weissmans, A., Bryggeri i Falun.
Örebro Bryggeri Aktie-Bolag i Örebro.
Örnsköldsviks Ångbryggeri i Örnsköldsvik.
Österman & Comp. Bryggeri i Stockholm.

Jäskällare, Lagerkällare, Kylskeppsanläggningar.

Aura Bryggeri Aktie-Bolag i Åbo.
Bergstén, C., d:o i Strengnäs.
Bergman, V., d:o i Norrköping.
Bomans d:o Bolag i Stockholm.
Carlshamns d:o Aktie-Bolag i Carlshamn.
Eslöfs d:o d:o i Eslöf.
Erlangens Baj. d:o d:o i Upsala.
Föreningens d:o d:o i Stockholm.
Finlands d:o d:o i Christianstad.
Gambrini d:o i Stockholm.
Grönvall, C. A., d:o i Stockholm.

Lindeberg, G. A., Nyköping.
Malmö Bryggeri Aktie-Bolag i Malmö.
Münchens d:o d:o i Stockholm.
Nürnbergers Baj. d:o Bolag i Stockholm.
Piehl, C. G., d:o Stockholm.
Piehl, Chr., d:o i Vestervik.
Ringnér, E., d:o i Hernösand.
Sanct Eriks d:o Aktie-Bolag i Stockholm.
Stockholms Porterbryggeri d:o d:o i Stockholm.
Örnsköldsviks Ångbryggeri i Örnsköldsvik.

Den 25 juli 1883 star följande notis att läsa i Falköpings Tidning:

Bayerska ångbryggeriets storartade byggnad härstädes är nu så långt forskriden att taklagsfest firades i förra veckan. Arbetet bedrifves med en förvånande hastighet. Eldstadsmurningen har redan på två ställen afslutats med väldiga skorstenar, den tredje, störst av alla, närmar sig äfven slutet. Den väldiga byggnaden blir en verklig prydnad för staden. Det väldiga maskineriet, allt av inhemskt fabrikat, kommer att installeras i slutet av veckan.

Den 1 oktober 1883 ändras firmanamnet efter återuppbyggnaden till **Ångbryggeriet Victoria**. Bryggeriets nya namn har troligen tillkommit för att uppmärksamma och kanske hedra vår kronprinsessa, som 1881 gift sig med kronprins Gustav, sedermera konung Gustav V.

Den 29 dec 1883 avled bryggeriets tidigare ägare, Alex Rehn, i en ålder av drygt 74 år.

I januari 1884 annonserar Brüning i Falköpings Tidning att han nu åter kan tillhanhålla **Victorias Lageröl**.

Den 19 febr 1885 köper Alex Rehns änka, Johanna Christina bryggeriet av Brüning för 95.800 kronor inklusive inventarier. Köpet transporteras därefter den 15 nästkommande mars på sonen **Axel Rehn**, bosatt på Sikagården i Falköping, samt på **Adolf Elliot** (se sid 36)) och

Karl Edvard Nilsson

bryggmästare **Karl Edvard Nilsson** från Eslöv. Med Karl Edvard Nilsson kom en duglig man till bryggeriet.

Han var född i V. Sallerup (Eslöv) 1864, inträdde efter avlagd maturitetsexamen i bryggeriindustrin och var underbryggmästare vid Eslöfs Bryggeri under åren 1884 - 1885.

Sedan Brüning sålt bryggeriet avflyttade han den 26 april 1885 med sin familj till Uppsala. Om hans vidare öden är inget bekant förutom en obekräftad uppgift om att han 1901 skulle ha köpt Sjöstrandska Bryggeriet i Vänersborg. Han skulle då ha varit ombud för ett finskt konsortium. Någon sådan ägare har emellertid aldrig funnits på Sjöstrandska Bryggeriet, varför uppgiften troligen är helt utan saklig grund.

I den offentliga industristatistiken redovisade Ångbryggeriet Victoria 1885 1 ångmaskin på 6 hk samt 10 maskiner.

De nya ägarna gick med energi in för att göra bryggeriet och dess produkter kända och populära bland stadens invånare.

Sålunda kunde man i Falköpings Tidning den 16 maj 1885 läsa följande notis:

Ägarna till Ångbryggeriet Victoria hade inbjudit en stor del av stadens och omnejdens innevånare att afprofva det nya ölet. Denna afprofvning, i vilken över 80 personer deltog, gestaltade sig till en ganska storartad fest, under vars lopp flera tal höllos och skålar avdruckos, en splendid supé intogs och hvarvid utom det synnerligen förträffliga ölet äfven de "svenska" dryckerna punsch och cognac spelade en betydande roll.

Den 1 oktober 1885 köpte bryggeriets ägare av fru Emilia Löfvings sterbhus tomten Storg 27 med "derå uppförde åbyggnader samt vår andel i trädgården av Wråtomten" för 6.000 kr. Detta är alltså den ovan (sid 36) omtalade "Löfvingska gården", som fortfarande, 1995, står kvar (se sid 78) efter att i många år ha varit disponentbostad för bryggeriet. Byggnaden har nu ett fritt läge under det att den tidigare, före 1930-talet, var ihopbyggd med bryggeriet via ytterligare en bostadsdel samt stall och diverse förrådslokaler (se bild på sid 38). Idag är adressen ändrad till Storg 25 och huset är ombyggt till tre lägenheter. Alla byggnader på bryggeritomten är nu jämnade med marken.

Enligt officiella uppgifter fanns det 1886 340 bryggerier i Sverige samt 16 maltfabriker.

1888 tillverkade Victoria 150.000 kannor öl och 50.000 kannor dricka. Därmed förstås lagrat öl resp. svagdricka. Voly-men motsvarar 4.000 resp. 1.300 hl.

Den 5 mars 1888 säljer Elliot sin del i bryggeriet till sina kompanjoner Axel Rehn och Karl Edvard Nilsson för kronor 5.197:66. Tre månader senare gjorde han konkurs.

Bryggeriaktiebolaget Victoria

Den 15 juni 1890 utsände Axel Rehn och Karl Edvard Nilsson inbjudningslista för teckning av aktier i Bryggeriaktiebolaget Victoria, vilket skulle inköpa Ångbryggeriet Victoria med tillhörande tomter och inventarier för en summa av 175.000 kronor samt råvaror, halvfabrikat och färdigvaror enligt särskild värdering och överenskommelse.

Den 7 nov 1890 erhålles Kungl. Maj:ts resolution på bolagsordning. Aktiekapitalet uppgick till kronor 113.750 under bolagets hela verksamhetstid. Se aktiebrev.

Den 31 dec 1890 säljer Axel Rehn och Karl Edvard Nilsson fastigheterna Storg 29 och 27 till det nya bolaget för 104.000 resp 8.000 kronor samt samtliga maskiner och inventarier för 63.000 kronor, alltså tillsammans 175.000 kronor.

Karl Edvard Nilsson, som intill nu tjänstgjort som bryggmästare såväl som disponent fick nu tjänsten som enbart disponent. Som bryggmästare anställdes **Karl Ludvig André**, född 1860 i Bankekind i Östergötlands län och inflyttad till bryggeriet den 17 mars 1890. Han kom närmast från Stockholm, där han arbetat på Billes Bryggeri.

Karl Ludvig André

Aktiebrev i Bryggeri AB Victoria

Tidigare bryggmästaretjänst hade André haft i Mönsterås, Kalmar län. Under sin tid i Falköping gifte han sig med Hilda Ullberg, född 1854 i Broddetorp.

1894 lämnade Karl Edvard Nilsson sin tjänst vid bryggeriet och flyttade till Göteborg, där han en kort tid var disponent för Valhalls Bryggeri. Han flyttade sedan till Stockholm, där han blev verkst. dir. för Stora Bryggeriet vid Hornsberg. Även han hade gift sig under sin Falköpingstid, nämligen med Maria Olivia Augusta Brummer, född 1871, dotter till borgmästaren i Falköping Otto Brummer, som även han liksom de flesta honoratiories i staden var aktieägare i bryggeriet.

Som efterträdare till Karl Edvard Nilsson som disponent för bryggeriet utsågs dennes bror Oskar Nilsson, född 1868 i V.Sallerup (Eslöv). Han hade flyttat till Falköping 1893.

Bland aktieägarna i det nya bolaget fanns åtskilliga av stadens och bygdens ledande personer. Således fanns där förutom de i den direkta bryggeriledningen verksamma

Borgmästare Otto Brummer	Stadsfiskal K. E. Lagerborg
Förd.läkare A. P. Westerberg	Regementsläk. E. F. Ericsson
Disponent Viktor Karlsson	Stationsinsp. Lennart Granfelt
Grossh. C. H. Gustafsson	Kapten Justus Tengbom
Tandläkare Axel Rane	Borgmästare Sigurd Kock
Godsägare Albert Ljungqvist	Bankdirektör J. Tyrén

Enligt officiell statistik fanns det 1897 578 bryggerier i landet, som tillsammans tillverkade 2.567.849 hl underjästa drycker. Samma år tillverkade Victoria 4.766 hl. Ungefär samma mängd tillverkades av vardera bryggeriet i Skövde och Mariestad. I Skaraborgs län var det endast Lidköpings Bryggeri AB, som tillverkade mer, 7.220 hl.

Ledningen för bryggeribolaget intresserade sig mycket för försäljningsfrämjande åtgärder. Dom var i detta hänseende långt före sin tid. Man lade mycket stort intresse på etiketternas utseende, delade ut reklamglas och brickor med bryggeriets bild på (se bild nedan).

I detta syfte deltog man också i utställningar ute i Europa. Som synes här nedan deltog man under åren 1891 och 1892 i utställningar i Spa, Nizza och Bordeaux. Senare blev det även utställningsdeltagande i Skara och Falköping. Vid alla dessa tillfällen blev det guldmedalj med diplom. Antagligen fick väl alla, som utställde, guldmedalj bara man betalade avgiften. Men någon nytta i reklamhänseende kan det ju ha gjort.

Reklambricka

GULD MEDALJER

Den 31 dec 1898 skrivs kontrakt med "*Vattenledningen i Falköping*" om vattenleverans till bryggeriet för en kostnad av 600 kronor pr år. Dock fick under tiden 1/5 - 1/10 ej förbrukas mer än 14 kbm pr dag.

1899 installeras telefon.

Algot Wallgren

Karl Ludvig André, som varit bryggmästare vid bryggeriet sedan 1890 slutade 1900 sin tjänst och flyttade till Värnamo, där han övertagit Värnamo Bryggeri.

Han efterträddes närmast av bryggmästare C. R. Ståhlbom, en man om vilken alla uppgifter saknas. Han stannade troligen till 1901, då ny bryggmästare anställdes.

1901 inträdde **Algot** och **F. G Wallgren** i bolaget. Algot Wallgren som disponent och F. G. Wallgren som bryggmästare. Algot Wallgren var född 1870 i Borås och avlade mogenhetsexamen 1890.

Vilka meriter dessa två hade för arbetet på Bryggeriet Victoria är osäkert. Algot Wallgren hade förmodligen någon form av gymnastikdirektörsexamen. F. G Wallgren å sin sida hade troligen erfarenhet från arbete på andra bryggerier. Om han hade avlagt bryggmästareexamen är ovisst.

Under 1903 infördes maltskatt, d v s för varje kilogram malt, som krossades för tillverkning av lagrade maldrycker måste en viss av Sveriges Riksdag bestämd skatt betalas. Samtidigt infördes tillståndstvång för tillverkning av beskattade maldrycker. Den 12 sept 1903 erhöll Bryggeri AB Victoria sådant tillstånd av Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Bemyndigades disponenten vid styrelsemöte 13 maj 1903

"att efter eget godtfinnande göra de inköp af maltkross, kontrollvåg m.m., som genom den nya maltskattsförordningen nödvändiggöras".

I anslutning härtill finns antecknat i protokoll från styrelsemöte den 5 oktober 1903:

"Då genom den nya maltskattsförordningen bryggeriet förhindras att inom egna lokaler krossa malt till afsalu, och då sedan flera år försäljning af krossadt malt bedrifvits, hvilken lemnat rätt god inkomst, ansåg styrelsen ej skäligt med dylik försäljning upphöra, utan bemyndigade disponenten att hyra lokal och anskaffa lämplig drifkraft för att med den gamla krossen fortfarande kunna bedrifva ifrågavarande affär".

Den 9 nov 1903 finns antecknat i styrelseprotokoll:

"Enligt beslut från föregående styrelsesammanträde hade disponenten inköpt en fotogenmotor till ett pris av 800 kr., samt hyrt lokal för 50 kr pr år för att med gamla krossen bedrifva krossning af malt till afsalu, och godkände styrelsen dessa åtgärder".

Vid styrelsesammanträde den 5 aug 1904 behandlades följande frågor:

"Då det gamla cementgolvet i jäskällaren vore ytterst bristfälligt, hemställde disponenten, att styrelsen måtte bemyndiga honom att låta inlägga asfaltgolv i nämnda jäskällare. Äfven vore reparation av cementgolvet i brygghuset behöfligt. Disponentens förslag godkändes af styrelsen .

Bryggeriets ångpanna såväl som maskinen (ångmaskinen) vore i så dåligt skick, att man när som helst kan vänta att någondera af dem skall vara obrukbar, hvarför styrelsen på disponentens förslag beslöt låta införa elektrisk drifkraft och uppdrogs åt disponenten att infordra anbud för sådan anläggning".

Vid styrelsesammanträde den 20 oktober 1904 behandlades frågan om installation av elektrisk kraft och belysning:

"Anbud hade infordrats från Allm. Svenska Elektr. Aktiebolaget i Vesterås och Elektr. Aktiebolaget Magnet om omläggning för elektrisk drifkraft inom bryggeriet och antog styrelsen det anbud som inlemnats af förstnämnda firma. Samtidigt hade anbud och förslag från samma båda firmor inkommit angående elektrisk belysningsanläggning, och ansåg styrelsen att elektrisk belysning skulle vara förmånligare än nuvarande gasbelysning med det nu gällande höga priset på gas. Hvarför styrelsen beslöt att låta införa dylik belysning och antogs det förslag, som inkommit från Allm. Svenska Elektr. Aktiebolaget i Vesterås".

Vid sammanträde den 10 nov 1906 beslöt styrelsen

"att för en kostnad af 200 kronor låta uppföra en kiosk vid Åsarps järnvägsstation för försäljning af läskedrycker".

Detta är den första notering, som visar att bryggeriet hade börjat tillverka läskedrycker.

I protokoll från styrelsesammanträde den 15 jan 1907 antecknar protokollföraren, disponent Algot Wallgren:

"På förslag af undertecknad och med stöd af lemnat kostnadsförslag beslöt styrelsen att af firman Bröderna Herrmann beställa en buteljrengöringsmaskin, patent Pindstofte, till ett pris af 1.800 kr excl. emballage och montage".

Den 30 sept 1907 beslöt styrelsen att bolaget skulle ingå som medlem i **Svenska Arbetsgivareföreningen** och biträdande bildandet av **Bryggeriernas Bojkottsskyddsförening**.

Redan 1888 hade bryggeriet ingått som medlem i **Svenska Bryggareföreningen**, vilken bildats 1885 i syfte att "*främja gemensamma yrkesintressen och verka för bryggeriindustrins lyftning och framåtskridande*".

1908 avled bryggeriets mångårige delägare och styrelseledamot **Axel Rehn** i en ålder av 67 år.

Den 18 maj 1909 anställdes **Johan Olof Leffler** som bryggmästare och efterträdare till F. G. Wallgren, som övergick till annan verksamhet.

Bryggmästare Leffler var född 1880 i Sånge, Stockholms län. Efter praktik i Tyskland genomgick han och avlade bryggmästarexamen vid *Versuchs- und Lehranstalt für Brauerei* i Berlin 1905. Sedan arbetade han som underbryggmästare vid Richters Bryggeri AB i Malmö, varifrån han kom när han tillträdde platsen som bryggmästare i Falköping.

Johan Olof Leffler

Vid sammanträde med styrelsen den 17 juni 1909 beslöts följande:

"På grund af den undersökning, som verkstälts av Zymotekniska Laboratoriet i Stockholm hade en del förändringar inom bryggeriet nödvändiggjorts och sedan anbud från flera firmor infordrats och nu inkommit, beslöts att följande nya apparater skulle inköpas:

Kylskepp från Falköpings Mek. Verkstad till ett pris af 875 kr, fritt uppsatt.

Kylapparat, patent Klotz, med dertill passande Isvattenlåda af järn jämte isvattenpump. Pris 1600 kr. Leverantör Bröderna Herrmann.

Blandningskran för ånga och vatten. Pris 125 kr.

Den 31 jan 1913 utsågs J. O. Leffler till disponent vid sidan av sin bryggmästaretjänst. Han efterträdde disponent Algott Wallgren, som återvände till Borås, där han sedan drev ett gymnastikinstitut. Samma dag inträdde bryggmästaren vid Porterbryggeri AB D. Carnegie & Co i Göteborg Bertil Karlsson i Victorias styrelse.

Det ekonomiska resultatet under aktiebolagstiden från 1890 till 1907 var relativt gott. Vinsten före avskrivningar uppgick i genomsnitt

Bertil Karlsson

till 11.000 kr pr år. Utdelningen till aktieägarna låg mellan 4 och 6 %.

Produktionen låg i genomsnitt på mellan 4 och 5.000 hl öl pr år och c:a 180.000 kg malt, varav c:a 60.000 åtgick för den egna bryggningen och resten såldes.

Efter 1907 blev resultatet sämre och sämre. Den årliga vinsten uppgick de flesta åren endast till ett par tusen kronor. Vad anledningen till detta plötsligt sämre resultat var har inte gått att utforska i tillgängliga handlingar. Det blev inte heller bättre när det första världskriget startade. För de två åren 1 okt 1914 - 30 sept 1916 blev resultatet en förlust på 8.000 resp. 21.000 kronor.

Vid styrelsesammanträde den 28 oktober 1916 beslöt man att

"ajournera sammanträdet till nästkommande lördag och uppdrogs åt Disponenten att till dess försöka få en eller flera personer att genom kapitalplacering i bolaget få dess ställning förbättrad. Till ajournerade sammanträdet beslöts utfärda kallelse till revisorerna".

Då detta försök inte tycks ha givit något resultat beslöt styrelsen den 4 nov 1916 att

"inställa bolagets betalningar. Vidare att öfverlämna utredningen till Göteborgs Köpmansförenings Ackords- och Konkursavdelning och befullmäktiga disponenten J. O. Leffler att å bolagets vägnar denna dag under-teckna de förbindelser, som skola utsändas till nämnda byrå och att i största möjliga mån fortsätta driften av bolagets verksamhet".

Personalbild från omkring 1917

Bakre rad:

Hjalmar Ericsson John Tiverman Nils Johansson Karl Gustafsson Frans Andersson okänd Kristin Tiverman
Wallin Albert Karlsson Karlsson Sven Persson Evert Svensson Otilia Tiverman

Främre rad:

Den 2 dec 1916 beslöt styrelsen

"att skyndsammast möjligen utlysa extra bolagsstämma i ändamål att besluta om utsläppandet af preferensaktier till belopp, som stämman kan finna lämpligt, äfvenså för att i öfrigt fatta beslut rörande bolagets rekonstruktion. Uppdrog styrelsen åt Direktör N. O. Andrén (Falköpings Advokatbyrå) att igångsätta aktieteckningen samt bevilja honom i och för detta ändamål dels fria resor och vivre och under förutsättning att Herr André lyckades genomföra aktieteckningen en kontant ersättning med Kronor Tvåusen /2000/".

I protokoll från styrelsemöte 12 mars 1917 :

"För händelse Herr O. A. Andrén före den 18 ds ej inkommit med någon solvent preferensaktieteckningslista å minst 75.000:- kronor, beslöt Styrelsen att kalla Göteborgs Köpmansförenings Inspektör att utföra bouppteckning öfver bolagets skulder och tillgångar för att till Rådshuvurätten i Falköping den 26te ds inlämna ansökan om att bolaget måtte försättas i konkurs."

Detta försök till preferensaktieteckning misslyckades och styrelsen bemyndigade vid sammanträde den 22 maj 1917

"Disponenten J. O. Leffler att på inställeldagen den 29 maj i bolagets pågående konkurs till Falköpings Rådshuvurätt ingifva ett ackordsanbud om 50 % att betalas inom ett år efter Rättens fastställelse och på dag, som senare kommer att bestämmas".

Detta är den sista anteckningen i bolagets Protokollsbok.

Ovan nämnda ackordsanbud blev tydligen inte antaget, då sysslomännen i konkursen, grosshandlaren C. H. Gustafsson, landsfiskalen Einar Dahlstrand och reseinspektören Patrik Bäcklund, den 8 nov 1917 genom uppdrag erhållet vid sammanträde den 8 oktober med borgenärerna försålde konkursboet till direktör **Theodor Egnell** i Skövde för 120.000 kronor.

Direktör Theodor Egnell var ägare till Bryggeriet Nordstjernen i Skövde. Han var född 1852 och tillhörde en känd bryggarsläkt med anor från Östergötland, vilken förutom i Skövde ägde bryggerier i Karlstad, Kristinehamn, Sunne, Torsby, Skara, Eskilstuna och Eksjö.

Theodor Egnell ägde Bryggeriet Victoria i två år och drev det som handelsbolag.

Från dessa år finns inga som helst anteckningar bevarade angående driften av bryggeriet. Företaget styrdes tydligen helt från Skövde och bryggmästare var fortfarande J. O. Leffler.

Någon gång under denna tid, troligen 1918 drabbades bryggeriet åter av brand, som lär

ha uppstått på grund av att en skoppliggare, som haft sin arbetslokal i mälteriets källare varit ovarsam med eld. Därvid förstördes mälteriet d v s flygeln utmed Sjögatan invändigt, varefter mälteriet aldrig iståndsattes igen. I bottenvåningen inreddes senare tappningslokal för öl och läskedrycker.

Theodor Egnell

Fortsättning i nästa medlemsblad

Upproptet om tomflaskor är hämtat från Skelleftebladet 1934 och har tillhandahållits av Rickard Laisfeldt

Lämna dem till utköraren!

Han står i ansvar för alla tomglas och blir ersättningskyldig för dem som komma bort.

Låt icke tomglaset bli liggande i källare och skafferier utan återställ dem snarast till bryggeriet, ty de äro bryggeriets egendom. Vid köp av pilsner, läskedrycker m. m. lämnas tomglaset endast som lån.

Gällivare Ångbryggeri. Bodens Ångbryggeri.
Luleå Bryggeri. Piteå Nya Ångbryggeri.
Skellefteå Ångbryggeri. Umeå Ångbryggeri.
Åsele Bryggeri.

THE BEER COLLECTING CLUBS IN THE WORD

- ARGENTINA :** **ASOCION ARGENTINA DE COLECCIONISMO E INTERCAMBIO CERVECERO**
Aycucho 1268 1 piso – (1111) BUENOS AIRES
- CIRCULO ARGENTINA DE COLECCIONISMO E INTERCAMBIO CERVECERO**
C/o Dr. Juan Carlos De Marco. – Calle 50 Num.735
(1900) LA PLATA
- AUSTRALIA:** **V.B.L.C.S. (Victorian Beer Label Collector´s Society.)**
George Crompton. – 11,Duplin Ave.- STRATMORE 3041
- AUSTRALIAN BEER CAN COLLECTORS SOCIETY.**
20 seymour Terrace. – Ascot Park S.A. 5043
- NATIONAL BEER CAN COLLECTORS INC.**
34Bulgin Avenue – Wynnum, West Qld. 4178
- AUSTRIA:** **Ö.B.S.C. (1 Örtterreichischer Brauereisouvenir-Sammler-Club.)**
Johann Sochatzy. Breitwiesergut Str.46. – A-4020 LINZ.
- BELGIUM:** **BRASSERIE HOBBY CLUB.**
Freddy Saive.- Rue Defuisseaux,93. – B-7301 HORNY
- CAMBRINUS CLUB VAN BELGE.**
Corinne Crombé. Brusselsesteenweg 47.- B-3080 TERVUREN
- CANADA:** **THE CANADIAN BREWERIANIST.**
2978 Lakeview Trail.-BRIGHT´S GROVE- Ontario NON 1 CO.
- CHINA:** **CHINESE LABEL COLLEKTORS**
Zhang Man.- Rm201. Unit1, Bldg.12/South-Laodong Resid.Quarers
CHANGZHOU. JANGSU 213001.
- CZECH REP:** **LABOLOG CLUB.**
P.O Box 24. CZ-400 10 ÚSTÍ NAD LABEM.
- KLUB SBERATELU**
Michal Hofer. Kroftova 66. CZ-616 00 BRNO.
- N.H.K.G.**
Jiri Kozel. Poste Restante- CZ-706 00 OSTRAVA 6
- DENMARK:** **FORT SAMLERFORENINGEN.**
Bent Lassen. TÄRNVEJ 159,2 DK-2610 RÖDOVE
- S.B.S. (skandinavisk Bryggerysouvenir Samlerforening)**
Finn Pedersen. Mariensdalsvej 61. 2000 FREDERIKSBERG.
DANMARK.
- DANSKE ÖLSAMLERE.**
Leif Sonne. Opalvej 1.3650 ÖLSTYKKE. DANMARK

- ESTONIA:** **BALTIC CLUB**
Mati Piisner. PO.Box 2086. EE-0029 TALLINN.
- FRANCE:** **CAMBRINUS FRANCE.**
*Dominique Laruelle. 18,Av. De Lattre de Tassigny.
f-92360 MEUDON LA FORÉT.*
- GERMANY:** **FvB (Förderergemeinschaft von Brauerrei-Webemittel-sSammlern.)**
Wolfgang Graumann. Sylviatrasse 16. D-45131 ESSEN.
- IBV. (Internationaler Brauerei- Kultur- Verband.)*
Winfried Friedel. OSTFACH 30 04 05. D- 70444 STUTTGART.
- GERMAN BREWERIANA COLLECTOR SOCIETY.*
*Hon. Treasurer Martin Apeler. Brinkstrasse 52.
D-31840 HESS. OLDENDORF.*
- GREAT BRITAIN:** **B.B.C.S. (British Beer-mat Collectors Society.)**
Terry Lavell. 6 Salcombe Road, LONDON. E17 8JH.
- THE LAGOLOGISTS SOCIETY.*
*Steve Baker. 5, Wordsworth Close.
LICHFIELD STAFFORDHIRE.WS14 9BY.*
- HOLLAND:** **B.A.V. (Browery Artikelen Verzamelaars.)**
Hans Polderdijk. Postbus 331. NL- 2350 H LEIDERDORP.
- BLIK OP BLIK.*
*C/o Henk Henst. T.A.V. "Blik Op Blik" Ambachtslaan21. NL- 5506 AD
VELDHOVEN.*
- ITALIA:** **AMICI DELLA BIRRA.**
Laura Sarto. Via Cirié. 46.-10077 S. Mauroizio Canavese(TO)
- ART COLLECTION*
C/O Sergio Mazzolena. Via L. Da Vinci 35. I- CASSINO.(FR)
- II BARATTOLO.*
Casella Postale 268. I-20101 MILANO.
- LUXEMBOURG:** **S.v.B.L. (Sammler vun Brauereiartikelen .)**
Marc Obry. 12, Rue de Septfontaines. L-7595 RECKANGE.
- POLAND:** **B.K.K.**
*Antonin Jan Kanik. Ul. Spoldzielcom 18-42.
PL-43 300 BIELSKO BIALA.*
- Slovakia:** **DANIBIUS CLUB.**
Jan Fiedler. Solivarská23. SK-821 03BRATISLAVA.
- SPANIEN :** **CELCE (Coleccionistas Espa ´ noles de Latas de Cerveza.)**
Apdo de Correos 1237. E-46080 VALENCIA.
- SWEDEN:** **BRYGGERIKLUBBEN.**
Sören Borgström. Runvagen 6. S- VESTERHANINGE.

SVERIGES ÖLBURGSSAMLARES FÖRENING:
Belmansgatan 134. S-75428 UPSALA.

SWITZERLAND: **CAMBRINUS TAUSCHRING DER SCHWEIZER BIERTELLER SAMMLER.**
Christian Bischof. Postfach 304. CH-9001 ST. GALLEN.

U.S.A: **A.B.A. (American Breweriana Association.)**
P.O. Box 11157. PUEBLO Colorado 81001.

BEER & BREWERIANA.
P.O. Box 1545 LANCASTER. PA 17608- 1545 U.S.A.

N.A.B.A. (National Association Brewewriana Advertising.)
Robt. Jaeger. 2343 Met- To- Wee Lane. WAUVATOSA WI 53226.

MICROBES (ECBA/NABA MICRO CHAPTER)
C/O Chris&Roger Levesque. P.O. Box 826.
SOUTH WINDSOR CT 06074.

BEER CAN COLLECTORS OF America.
747 Merus Court. Fenton MO 63026-2092.

VENEZUELA: **CONCERVE- Asociacion Venezolana de Colocionistas de Objets**
De Cervezas y.
Refrescos.

ZIMBABWE: **AFRICAN BREWERIANA Society**
C/o Peter Gorman. PO. Box 238 MUTARE.

Annonsen är hämtad från Skelleftebladet den 2 augusti
1934 och har tillhandahållits av Rickard Laisfeldt

Nederlag i Skellefteå:
Grosshandl. Helmer Dahlberg,
Rt. 283.

2 AUGUSTI 1934

Tidningsnotisen är hämtad från Skelleftebladet den 18 mars
1934 och har tillhandahållits av Rickard Laisfeldt

Ett hav av öl flödar snart över U. S. A.

Väldiga mängder redo i Kanada, när lagförslaget antagits.

President Roosevelts förslag till kongressen om en lagstiftning, som omedelbart tillåter ölimport i Förenta staterna, har inte endast skapat oro bland de amerikanska banden, för vilka förbudet varit en ovärderlig inkomstkälla, utan har samtidigt kommit alla engelska bryggeriaktier att stiga. Den engelska ölindustrin förbereder sig på en väldig export till Amerika, och från de kanadensiska bryggerierna äro oceaner av öl redan på väg mot gränsen, så att Amerika kan översvämmas, så snart ölet blir lagligt. Förslaget om att tillåta framställning och försäljning av öl med en spritprocent, som inte överstiger 3½, väntas få laglig kraft redan i denna vecka.

Ändringar i/tillägg till medlemsregistret

1. Swen Stockhaus, Galoppgatan 7, 272 37 Simrishamn, tel: 0414-166 88, fax: 0414-100 86
E-post: swen.stockhaus@odata.se
Samlarområden: -----
/nytt faxnr samt E-postadress. Samlarområden utgår/
65. Seppo Bonsdorff, Pohjois Ranta (Norra Kajen) 20 A 16, FIN-00170 Helsingfors, Finland,
tel: 00358-0 505 1868
Samlarområden: Öletiketter
/fel adress i medlemslistan/
77. Ove Grip, Bäverstigen 22, 806 41 Gävle, tel: 026-12 82 85, 0708-63 17 75. E-post:
ove.grip@ab-online.nu
Samlarområden: Öletiketter (hela världen med speciellt intresse för Skandinavien,
Storbritannien, USA och Canada)
/mobiltelefonnummer, E-postadress samt förtydligande av samlarområden/
86. Rickard Laisfeldt, Medlevägen 281, 931 98 Skellefteå, tel: 0910- 300 96, 070-653 18 08
Samlarområden: Öletiketter (hela världen), öltröjor, ölglas (Norden), tunnbottnar,
askkoppar
/ny bostadsadress samt mobiltelefonnummer/
97. Sören Clavebring, Isgrenavägen 12, 740 22 Bälinge, Tel: 018-35 58 - 36, 070-954 40 49.
E-post: soren@breweriana.nu
Samlarområden: Etiketter (öl, läsk, svagdricka och vatten) från Stockholm/Uppland,
glas, skyltar, askfat, flaskor, serveringsbrickor, underlägg, litteratur, aktiebrev
/telefonnummer, E-postadress samt förtydligande av samlarintressen/
109. Jonas Ahnfeldt, Kommendörsgatan 41 B, 414 64 Göteborg, tel: 031-14 24 77. E-post:
jonas.ahnfelt@swipnet.se
Samlarområden: Filatelistiska objekt med ölanknytning, dvs. frankerade kuvert och
vykort från/med bryggerier, ölvykort, humorkort, ölfrimärken från heöa världen
/E-postadress/
165. Ingvar Sundgren, Qvantenborgsvägen 22, 227 38 Lund, tel: 046:12 82 83
Samlarområden: Etiketter och bryggerihistoria
/ny medlem/

Svensken dricker 37 liter öl – om året

Nu är det bevisat – svenskarna är ett öl-älskande folk.

330 miljoner liter stark- och mellanöl hävde vi i oss förra året.

37 liter per person.

Men antagligen var det ännu mer, för vi har en tendens att underskatta vårt öl-drickande, enligt Svenska Bryggareföreningen.

Förra året sålde Systembolaget res-tauranger 217 miljoner liter stark- och mellanöl. Året dessförinnan var siffran 194 miljoner liter. Men en inte obetydlig mängd öl tar vi med oss från utlandet eller köper från öl-smugglare.

Sara Djurberg

ANNONS

Jag har tidigare efterlyst ett mössmärke från Sollefteå Bryggeri i ert medlemsblad och gör här ett nytt försök. Jag byter gärna bort nedanstående mössmärken mot ett Sollefteåmärke. Jag har även några nålmärken och pins.

Roger Berglund
Vigelsjövägen 16 B
761 52 Norrtälje
Tel: 0176-146 19

De två annonserna på denna sida är av okänd ålder. De har tillhandahållits av Henrik Unnerbrant.

Goda drycker

FÖRGYLLER JULMATEN!

Beställ i god tid Edert behov av
**JULÖL, JULMUST,
LASKEDRYCKER och VICHYVATTEN**

hos

Tidaholms Bryggeri AB

NEDERLAG

Drottninggatan 33.

Huskvarna.

Telefon 511.

Millenium fortsätter dominera

Det nedläggningshotade succébryggeriet Falcon fortsätter att toppa Systembolagets försäljningsstatistik för öl. Millennium hade hela 11,4 procent av marknaden under perioden januari-april i år vilket är mer än dubbelt så mycket som tvåan Dansk Fadøl från Kopparbergs Bryggeri.

Pripps gamla framgångsprodukt Blågul har halkat ner till sjätteplatsen med bara 3,3 procent av marknaden. Kanske har den snöpliga förlusten i marknadskriget mot Falcon fått Pripps att kräva Falcons död av sina nya ägare. (D1)

Mest sålda systemölen januari-april 2000:

	Marknadsandel
Millennium Starköl 5,3%	11,37
Dansk Fadøl 5,0%	5,15
Norrl Guld Export 5,3%	4,67
Mariestads Export 5,3%	4,58
Falcon Export 5,2%	4,04
Blågul 5,2%	3,27
Lapin Kulta 5,2%	2,85
Pripps Blå Export 5,3%	2,91
Pripps Extra Strong 7,2%	2,70
Norrl Guld Dynamit 7,2%	2,63
Stockholm Festival 5,3%	2,53
Åbro Original 7,3%	2,35
Carlsberg Export 5,1%	2,34
Stockholm Festival 7,2 %	2,01
Carlsberg Hof 4,2%	1,74

Uppgifterna om mest sålda systemöl januari-april 2000 har hämtats från Dagens Industri den 10 juni 2000

BRYGGERI VIKING

GISLAVED — TELEFON 199

rekommenderar sina tillverkningar av

Juldricka och Bakvört

Nederlag hos:

Bror Claesson, Reftete. Tel. 9. A. Dahlin, Anderstorp. Tel. 9.
Konsum, Gyllenfors. Tel. 101. Konsum, Anderstorp. Tel. 52.
B. Benjaminsson, Gyllenfors. Konsum Tokarp. Tel. 82.
Tel. 31. C. E. Svensson, Anderstorp.
Tel. 7.